

VERGİDEN VERGİ ALMAYA ANAYASA MAHKEMESİ ONAYI

Verginin vergisi olur mu demeyin. Oluyor. Özel tüketim vergisi (ÖTV) üzerinden Katma Değer Vergisi (KDV) alınıyor. Üstelik bu vergi Anayasa Mahkemesi tarafından da onaylandı.

KDV Kanunu'nun, 24. maddesinde, KDV matrahına dahil olacak unsurlar belirlenmiş. Anılan maddede, ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile **vergi, resim, harç, pay, fon karşılığı** gibi unsurların KDV matrahına dahil olduğu söylenmiş.

İşte bu hükme dayanarak vergi üzerinden vergi alınıyor. En basitinden, otomobil alanlar, faturalarını incelerse bu durumu fark edebilir. Faturada önce araç bedeli görülür, araç bedeli üzerinden ÖTV hesaplanır, araç bedeli ile ÖTV'nin toplamı üzerinden ayrıca KDV hesaplanır. Yani ÖTV üzerinden KDV alınır. Yani vergi vergiye tabi olur.

Örnek AB

Bu haksız durum öteden beri eleştirilmiştir. Nihayetinde, bu haksız Kanun hükmünün iptali istemiyle Anayasa Mahkemesi'nde dava açılmıştı. Üstelik itiraz yoluyla davayı açan da İstanbul 2. Vergi Mahkemesiydi.

Anayasa Mahkemesi 25 Aralık 2014 tarihinde konuya ilişkin kararını verdi (E:2013/48, K:2014/198). Özetle, "Verginin vergisi alınabilir" dedi.

Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesinde, bu tür uygulamanın Avrupa Birliği ülkelerinde de olduğunu, bu uygulama ile herhangi bir mükerrer vergilemenin olmadığını söyledi.

Tüm yargı kararlarına olduğu gibi Anayasa Mahkemesi kararlarına da sonsuz saygımız var. Ama teknik açıdan olayın yeniden gözden geçirilmesinde fayda var.

Adı üzerinde, "Katma Değer Vergisi". Yani amaç, yaratılan katma değer in vergilendirilmesi. Bu amacı sağlamaya yönelik sistem ise indirim sistemi. Bu sistem sayesinde her aşamada yaratılan katma değer üzerinden vergi alınıyor.

ÖTV Farkı

Otomobil örneğine geri dönecek olursak. Otomobil bayii, sadece ticaret ile uğraşmaktadır. Yani yarattığı katma değer, otomobili üreticiden tüketiciye ulaştırmakla sınırlıdır. Üreticiden alırken ödediği KDV'yi, satıcıdan tahsil ettiği KDV'den indirir ve aradaki farkı vergi dairesine öder. Kısaca, yarattığı katma değer üzerinden vergi öder.

Ancak, işin içine ÖTV girince durum farklılaşıyor. KDV amacını aşıyor. Yaratılan katma değer vergilendirilmesinin çok daha ötesine geçiyor. Otomobil satan bayii, yaratmadığı bir katma değer üzerinden KDV ödemek zorunda kalıyor.

Konu çok net ve çok açık. Daha fazla vergi alınmak istenebilir. Ama bu şekilde, vergi üzerinden vergi almak yerine ÖTV oranlarını yükseltmek bile daha mantıklı olabilir.

.....

İHBAR SÜRESİNİ KULLANANA TAZMİNAT YOK

İş Kanununda çalışanları koruyucu düzenlemelerden birisi de iş sözleşmesinin feshinden önce durumun işçiye bildirilmesi ve yeni iş arama izni kullandırılmasıdır. Yani, Belirsiz süreli iş sözleşmelerinin feshinden önce durumun diğer tarafa bildirilmesi gerekmektedir. Buna göre iş sözleşmeleri;

a) İş altı aydan az sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak iki hafta sonra,

b) İş altı aydan bir buçuk yıla kadar sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak dört hafta sonra,

c) İş bir buçuk yıldan üç yıla kadar sürmüş olan işçi için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak altı hafta sonra,

d) İş üç yıldan fazla sürmüş işçi için, bildirim yapılmasından başlayarak sekiz hafta sonra, feshedilmiş sayılmaktadır.

Fesih ve İzin

Bu süreler asgari olup sözleşmeler ile artırılabilir. Bildirim şartına uymayan taraf, bildirim süresine ilişkin ücret tutarında tazminat ödemek zorundadır. İşveren bildirim süresine ait ücreti peşin vermek suretiyle iş sözleşmesini feshedebilecektir.

İşverenin yukarıda belirtilen sürelere uygun şekilde bildirim süresi kullandırması halinde ayrıca ihbar tazminatı ödenmeyecektir. Yani, ya bildirim sürelerine uyularak 2-4-6-8 hafta önceden bildirim yapılarak günlük 2 saat iş arama izni verilecek ancak ihbar tazminatı ödenmeyecek ya da bildirim sürelerinde çalıştırılmayacaksa bu durumda işçiye ihbar tazminatı ödenecektir.